

Olvasd el Kosztolányi Dezső alábbi novelláját, és válaszolj a hozzá kapcsolódó kérdésekre!

Vasúti tolvaj

- 1 Első osztályú fülkébe szállt be. Mindig első osztályon utazott. Ez üzleti befektetéséhez tartozott. Előrement, be-bekukkantva minden fülkébe. Utána a hordár. Egyik fülkében valami magányos öreg urat pillantott meg, három remek bőrönddel, meg egy krokodilbőr kezításkával.

– Ide – utasította a hordárt. Az fölrakta a hálóra a bőröndjét. Mutatós bőröndök voltak, teleragasztva külföldi szállók tarka címkéivel. Egyébként teljesen üresek.
- 2 Amikor elemelte az áldozatok poggyászát s megugrott velük, mindig ott hagyott – zálogul, ajándécul – néhány üres bőröndöt. Ezt is beleszámította az üzemköltségbe. Leült az öregúrral szemközt. A levegőbe bámult. Sohase ismerkedett. Ezt csak a „régis iskola” tette. Kiderült, hogy nem érdemes. Inkább árt, mint használ. Hétkor már sötétedett. Kezdődött a társas vacsora. Az öreg úr fölkel. Kifelé indult, behúzza maga után az ajtót. De mintha valami eszébe jutott volna, visszajött, s a félig nyitott ajtón beszólt:

– Kérném szeretettel – mondta, és feléje fordult. – Méltóztassék talán vigyázni a holmimra. Hogy lába ne keljen. Csak megvacsorázom. Be vannak zárva. De ilyen időkben, tetszik tudni – és mosolygott. A vasúti tolvaj is mosolygott, megértően. Bólintott, hogy majd vigyáz. „Furcsa – gondolta. – Kutyára a hájat.”
- 3 Megnézte a zsebóráját. Tudta, hogy 23 perc múlva Nagyvárad következik. Az egész menetrendet kívülről tudta, mint egy zongoraművész Chopint vagy Beethovent. Ahogy szokta, előre magára vette a galambszürke felöltőjét, kesztyűt húzott, fejébe nyomta kalapját, mint aki majd kiszáll, s a folyosóra állt, a letolt ablak mellé, hogy a hordárok tüstént észrevegyék. Ez a módszer is bevált. Körülbelül tíz éve dolgozott, körülbelül 40-50 bőröndöt lopott el anélkül, hogy egyetlenegyszer elkapták volna. A kocsiban kívül csak egy gyászfátyolos hölgy utazott, az utolsó előtti, nem dohányzó fülkében. Hat perc múlva az is kiszállt. Ő az ablakba könyökölve figyelte a sötét mezőket. Hallgatta a vonat sötét kattogását.
- 4 „Különös – tűnődött, mindenesetre különös. Ilyesmivel eddig sohasem tüntettek ki. Azt mondta: 'kérném szeretettel', és régimódián elmosolyodott. Gondjaimra bízta? Annyira bizalomgerjesztő pofám volna? No, ne érzelgünk. Az utasok általában a legközelebbi társukhoz szoktak fordulni, holott az éppúgy lehet irgalmas samaritánus, mint vasúti tolvaj. Ezúttal – a valóságos számítás szerint – rám került a sor.”
- 5 A mozdony fűttengett, megállt. Nagyváradhoz érkeztek. Egy hordár nyomban föluggott a kocsijába. Csak a rendelkezését várta, hogy melyik bőröndöket

vigye. De ő elfordult. – Hát nem tetszik leszállni? – kérdezte a hordár elámulva. – Nem – mondta. Úgy tervezte, hogy majd a következő állomáson, 39 perc múlva. De ott se volt ereje. Ott különben is fölszállt egy utas, és az ő fülkéjébe telepedett. Hórihorgas, fakó alak volt. Gyanakodva figyelte. Csak nem sántikál ez valami rosszban? Mindenesetre leült. Szemmel tartotta.

6 Az öregúr is visszaérkezett, a vacsora és bor páráitól rózsálló arccal, szivar a szájában. Hálálkodott.

– Köszönöm, nagyon köszönöm.

– Nincs mit – vetette oda.

Amint otthon sarokba vágta üres bőröndjeit, ezeket a kellékeket, amelyeket mindig magával cipelt, így dohogott:

– Hallatlan. Kidobtam az útiköltséget, hiába volt az egész. Meghatott az a számárság, hogy „kérem tisztelettel”, és hogy éppen engemet választott ki. Úgy látszik, vénülök. Nem nekem való már ez a mesterség.

Utána valóban abbahagyta. Valami más pályára lépett.

113.

OH01701

Vasúti tolvaj

Mikor játszódik a történet? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A délben
- ☐ B délután
- ☐ C este
- ☐ D reggel

114.

OH01702

Vasúti tolvaj

Miért az első osztályon utazott a történet szereplője?

0

1

6

7

9

.....
.....

115.

OH01703

Vasúti tolvaj

Az alábbi szempontok közül melyiket NEM vette figyelembe a vonatfülke kiválasztásakor a tolvaj? Satírozd be a válasz betűjelét!

- ☐ A bőröndök minősége
- ☐ B bőröndök száma
- ☐ C dohányzó/nem dohányzó
- ☐ D utazók száma

116.

OH01707

Vasúti tolvaj

Mire vonatkozik a „régis iskola” megnevezés a 2. bekezdésben? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A múlt századi iskolákra.
- ☐ B A tolvajok korábbi nemzedékére.
- ☐ C Az iskola régi épületére.
- ☐ D Egy speciális tolvajképző iskolára.

117.

OH01708

Vasúti tolvaj

Miből gondolhatta volna a történet elején a hordár, hogy a tolvaj valójában „álutazó”? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A Mert a bőröndök tele voltak címkével.
- ☐ B Mert a bőröndök könnyűek voltak.
- ☐ C Mert általában senkivel sem beszélt.
- ☐ D Mert mindig ugyanabban a ruhában járt.

118.

OH01711

Vasúti tolvaj

Hogyan jelezte a hordárnak a tolvaj, hogy le akar szállni?

0
1
7
9

.....
.....

119.

OH01712

Vasúti tolvaj

Az alábbi mondatok közül melyik foglalja össze legjobban a 3. bekezdés tartalmát? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A tolvaj 40-50 bőröndöt emelt el észrevétlenül.
- ☐ B A tolvaj előkészül a tett végrehajtására.
- ☐ C A tolvaj lassan meggondolja magát.
- ☐ D A tolvaj magára marad a vasúti kocsiban.

120.

OH01714

Vasúti tolvaj

A vasúti tolvaj mintha magára ismerne az egyik szereplőben. Ki lehet ez a szereplő? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A gyászfátyolos hölgy.
- ☐ B A hordár.
- ☐ C A hórihorgas alak.
- ☐ D Az öregúr.

121.

OH01715

Vasúti tolvaj

Az alábbiak közül melyek tartoztak a vasúti tolvaj üzleti befektetéséhez? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A A bőröndök és a vonatjegy.
- ☐ B A vonatjegy és a zsebóra.
- ☐ C A zsebóra és az öltözék.
- ☐ D Az öltözék és a bőröndök.

122.

OH01716

Vasúti tolvaj

A történet végén minek a jele az, hogy a vasúti tolvaj a sarokba vágja a bőröndjeit? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- ☐ A dühének
- ☐ B kimerültségének
- ☐ C szomorúságának
- ☐ D öregségének

123.

OH01717

Vasúti tolvaj

Miért volt képtelen ellopni a vasúti tolvaj az öregúr bőröndjét? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

0

1

7

9

.....

.....